Španielska ľavicová vláda chce odstrániť sochu Krista Kráľa na Malorke pod zámienkou, že Kristus „hajluje“!

Zdroj: Christianitas kresťanov,

Španielska vláda prijala na posúdenie žiadosť o zaradenie sochy Krista Kráľa na vrchu Puig de Sant Salvador vo Felanitxe (Mallorca), odhalenej 1. júla 1934, teda dva roky pred španielskou občianskou vojnou, do štátneho katalógu symbolov odporujúcich demokratickej pamäti.

Žiadosť, ktorú 2. októbra predložil miestny spisovateľ a bádateľ Bartomeu Mestre Sureda, známy ako Balutxo, s podporou 33 obyvateľov a združenia *Memòria de Mallorca*, požaduje zaradenie sochy do katalógu, aby príslušný správny orgán mohol pristúpiť k jej odstráneniu alebo zbúraniu. Argumentuje tým, že vystretá Kristova ruka napodobňuje rímsky pozdrav, ktorý používali Mussoliniho fašisti aj Hitlerovi národní socialisti, a preto je socha fašistickým symbolom.

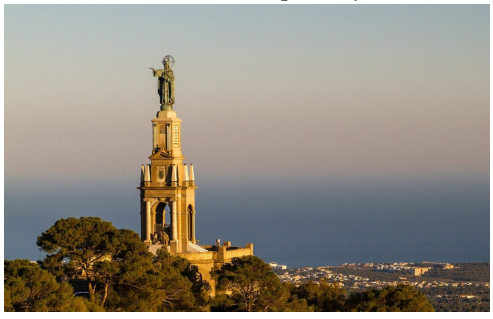

Socha Krista Kráľa na vrchu Puig de San Salvador vo Felanitxe, Mallorca

zdroj: wikimedia commons

Ako samotný Mestre uviedol pre denník *Última Hora*, ministerstvo mu o týždeň neskôr oznámilo, že žiadosť bola prijatá na posúdenie a bude podrobne preskúmaná. „Mali šesť mesiacov na odpoveď a odpovedali do týždňa,“ povedal. Prijatie žiadosti však neznamená vydanie príkazu na odstránenie sochy. Prípad je v počiatočnej fáze a Ministerstvo územnej politiky a demokratickej pamäti musí pred vydaním rozhodnutia preskúmať dokumentáciu, zhromaždiť stanoviská a vypočuť zainteresované strany.

Téza žiadateľov sa opiera o zmenu pôvodného projektu. Pomník inicioval a financoval kanonik Mateu Alzamora Tauler, ktorý riadil práce až do svojej smrti v roku 1933. Podľa Mestreho mala byť pôvodne osadená jednoduchá socha Najsvätejšieho Srdca Ježišovho s vystretými rukami. Po Alzamorovej smrti však mal farár vo Felanitxe Antoni Mora tento návrh odmietnuť, hoci zostávalo už len sochu osadiť, a objednal inú podobu – korunovaného Krista Kráľa so zdvihnutou rukou. Dokumentácia obsahujúca približne pätnásť dobových fotografií a dokumentov pripisuje túto zmenu trom osobám, ktoré označuje za falangistov, vrátane samotného farára, uvádza denník *El Debate*.

Táto argumentácia však naráža na časové vymedzenie samotného zákona. Denník *El Debate* pripomína, že zákon o demokratickej pamäti z roku 2022 sa vzťahuje na obdobie od štátneho prevratu z 18. júla 1936 až po prijatie ústavy v roku 1978, zatiaľ čo socha pochádza z roku 1934. Historici, ktorých denník oslovil, odmietajú, žeby pomník mal falangistický zámer alebo predstavoval oslavu frankizmu. Upozorňujú, že gesto Kristovej ruky možno chápať ako požehnanie obyvateľom. Skutočnosť, že niektoré osoby zapojené do návrhu neskôr podporovali povstalcov, podľa nich ešte nerobí z diela politický symbol. Socha Krista nebola zaradená ani do súpisu frankistických symbolov, ktorý v roku 2019 vypracovala vláda Baleárskych ostrovov pod vedením Franciny Armengolovej. Tento súpis obsahoval približne 95 objektov v 28 obciach, medzi ktorými sa Felanitx nenachádzal.

Socha stojí na pozemku patriacom diecéze Mallorca, ktorá podľa portálu *Canal 4 Diario* obhajuje jej zachovanie „v súlade s platnou legislatívou“ a pripomína, že v regionálnom súpise nebola považovaná za nežiaduci symbol. Ten istý portál však upozorňuje, že štátna legislatíva umožňuje zasiahnuť aj proti symbolom nachádzajúcim sa na súkromných alebo cirkevných pozemkoch, pokiaľ sú verejne viditeľné. Samotné vlastníctvo pozemku teda na ochranu sochy nestačí.

Vo Felanitxe sa mestská samospráva stavia proti odstráneniu sochy. Starostka Catalina Solerová (Ľudová strana – PP), ktorá vládne v koalícii so stranou El Pi, vyhlásila, že ide o náboženské zobrazenie Krista žehnajúceho obci a že „toto spája všetkých obyvateľov Felanitxu“. Oznámila, že ak vláda požiada o stanovisko, mestská rada sa poradí s obyvateľmi a zorganizuje zbieranie podpisov za zachovanie sochy na jej mieste. Miestna organizácia Ľudovej strany zašla ešte ďalej: „Ak to bude potrebné, budeme táboriť pod pomníkom.“

História pomníka zahŕňa aj prejav nepriateľstva z obdobia jeho vzniku. V ráno slávnostného odhalenia sochy, ešte počas republiky, bola prístupová cesta k svätyni posypaná klincami, ktoré prepichli pneumatiky viacerých automobilov smerujúcich na slávnosť vrátane vozidla biskupa. Miestny časopis *El Felanigense* vtedy tento čin označil za „nehoráznosť“.

Prípad vo Felanitxe sa pripája k ďalším prípadom otvoreným na základe toho istého zákona, napríklad k odstráneniu nápisu venovaného Josému Antoniovi Primovi de Riverovi v katedrále v Murcii či ku kauze Kríža padlých v Cáceres. Tentoraz však nie je terčom nápis ani pomník

padlým, ale socha Krista Kráľa pochádzajúca z obdobia pred občianskou vojnou. A ministerstvu stačil jediný týždeň, aby súhlasilo s preskúmaním žiadosti o jej odstránenie.

Pohľad katolíckej tradície

Úcta ku Kristovi Kráľovi nie je vynálezom španielskych falangistov ani politickým dedičstvom generála Franca. Slávnosť Krista Kráľa ustanovil pápež Pius XI. už v roku 1925 encyklikou *Quas primas*, teda jedenásť rokov pred vypuknutím španielskej občianskej vojny. Kristova kráľovská dôstojnosť navyše vychádza zo samotného Svätého písma: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta." (Jn 18,36). Pokúšať sa preto vydávať sochu Krista Kráľa z roku 1934 za frankistický symbol je nielen historicky pochybné, ale aj nábožensky negramotné.

Osobitne absurdné je tvrdenie, že zdvihnutá Kristova ruka predstavuje fašistický pozdrav. Gesto požehnania patrí ku kresťanskej ikonografii celé stáročia a nachádzame ho na byzantských ikonách, stredovekých mozaikách i barokových sochách. Ak niekto nedokáže rozlíšiť Kristovo požehnanie od politického pozdravu, problém zrejme nespočíva v soche, ale v jeho vlastnom pohľade na svet. Hladnej svini sa len o kukurici sníva...

Zarážajúca je aj predstava, že niekoľko aktivistov môže rozhodovať o odstránení náboženského symbolu, ktorý patrí k duchovnému a kultúrnemu dedičstvu miestnych obyvateľov. Španielsko má právo chrániť svoju kresťanskú históriu a katolíci sa nemusia ospravedlňovať zato, že sa verejne hlásia ku Kristovi. Ak niekomu prekáža pohľad na žehnajúceho Spasiteľa, môže sa pokojne pozerať iným smerom. Nemá však právo požadovať, aby sa Kristus odstránil z verejného priestoru len preto, že jeho prítomnosť uráža jeho ideologické presvedčenie.

A napokon, Kristus Kráľ nepotrebuje povolenie od ministerstva demokratickej pamäti, aby zostal Kráľom. Ľudské režimy vznikajú a zanikajú, politické ideológie prichádzajú a odchádzajú, ale Kristove slová zostávajú: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi." (Mt 28,18). Dejiny už poznali mnoho ľudí, ktorí chceli odstrániť Krista z verejného života. Kristus ich všetkých prežil.

Branislav Krasnovský

Zdroj: infovaticana.com, titulný obrázok, zdroj – wikimedia commons

URL adresa článku:
http://christianitas.sk/spanielska-lavicova-vlada-chce-odstranit-sochu-krista-krala-na-malorke-pod-zamienkou-ze-kristus-bojuje/